

Notat



Miljøministeriet  
Naturstyrelsen

Vandplanlægning og havmiljø  
J.nr. NST-400-00034

Den 20. januar 2011

Notat

om høringssvar til

Forslag til lov om ændring af vandløbsloven (nedklassifikation af vandløb) L 104

og

udkast til bekendtgørelse om klassifikation og registrering af vandløb

Lovforslaget og udkast til bekendtgørelse blev sendt i høring den 16. december 2010, samme dag som lovforslaget blev fremsat i Folketinget. Høringsfristen udløb den 17. januar 2011. Naturstyrelsen har modtaget i alt 14 høringssvar. Af disse har 8 haft kommentarer til materialet.

Høringssvarene har ikke givet anledning til overvejelser om at fremsætte ændringsforslag til L 140 eller til ændringer i bekendtgørelsen.

I dette notat gengives kort de modtagne kommentarer til lovforslag og bekendtgørelse under ét. Miljøministeriets bemærkninger hertil er anført i kursiv.

#### KL

KL undrer sig indledningsvis over regeringens tilgang til kommunernes klassifikation af vandløb, som den kommer til udtryk i høringsbrevet. KL forklarer baggrunden for de ændringer, som kommunerne efter kommunalreformen har foretaget. For at sikre bedst miljøhensyn på de rigtige vandløbsstrækninger og ensartet praksis i forhold til lodsejerne ønsker de nye kommuner nu en ensartet og helhedsorienteret tilgang til vandløbene. Det betyder, at nogle vandløb bliver private, og nogle bliver offentlige. KL har svært ved at se, at kommunerne kan spare penge på denne standardiseringsøvelse, som regeringen indirekte giver udtryk for.

De nye regler vil gøre det meget vanskeligt for kommunerne at ændre på den nuværende klassifikation. Dette er kritisabelt, fordi der efter kommunalreformen er behov for at ensarte vandløbsadministrationen inden for kommunegrænsen. Efter de nuværende regler er det forholdsvis enkelt at rette op på skævheder. Det vil blive meget vanskeligt fremover.

KL nævner, at der i lovbemærkningerne gøres meget ud af at beskrive, at kommunerne nærmest spekulerer i at lægge udgifter til vandløbsvedligeholdelse over på bredejerne. Der skelnes ikke mellem forskellige former for vedligeholdelse, nemlig den løbende vedligeholdelse (grødeskæring og oprensning mv.) samt større arbejder som fx udskiftning af rørlagte strækninger. Den løbende vedligeholdelse vil overgå til bredejerne i forbindelse med en nedklassifikation og vil normalt være forbundet med en ganske beskedne udgift pr. løbende meter vandløb. Ved større arbejder vil udgif-

terne ofte blive fordelt efter den nytte, interessenterne har i arbejdets udførelse – uanset om vandløbet er offentligt eller privat. Loven er dermed overflødig og udtryk for en beslutning, der ikke er gennemtænkt.

KL finder, at bestemmelsen om, at vandløb ikke kan nedklassificeres, hvis de aftager vand fra offentlige arealer, vil medføre, at stort set ingen vandløb kan nedklassificeres. Det er en helt unødvendig stramning af de nuværende regler. Generelt er der vejvand i alle vandløb, der dog som hovedregel kun udgør en beskeden del af den samlede afstrømning i vandløbene.

I lovbemærkningerne er det bl.a. anført, at vandløb omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3 ikke kan nedklassificeres. Dette kriterium finder KL særdeles uhensigtsmæssigt. Kvaliteten af § 3-vandløb er meget svingende. Flere kommuner har "arvet" § 3-vandløb, der periodevis tørrer ud, og det er derfor ikke hensigtsmæssigt at fratage vandløbsmyndighederne muligheden for at nedklassificere sådanne vandløb.

De miljøkrav, som kommunerne stilles over for i de kommende vandplaner, nødvendiggør en harmonisering af vandløbenes status, således at kommunerne bedre kan styre indsatsen i forhold til at opnå god økologisk tilstand. Lovforslaget er en uhensigtsmæssig indskrænkning af kommunernes råderum i en tid, hvor de står over for en lang række krav i forbindelse med de kommende vandplaner.

Da lovforslaget og bekendtgørelsen på mange måder ikke synes fagligt begrundet og gennemtænkt, imødeser KL en dialog med Miljøministeriet om, hvordan lov og bekendtgørelse alternativt kan udformes.

#### *Miljøministeriets bemærkninger*

*For så vidt angår kommentaren om vand fra offentlige veje og § 3-vandløb bemærkes, at bekendtgørelsen ikke indeholder regler herom. Lovbemærkningerne skal forstås på den måde, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelsen skal tages udgangspunkt i, at § 3-vandløb, vandløb, der modtager vand fra større spildevandsanlæg, og vandløb, der i ikke ubetydeligt omfang modtager vand fra offentlige arealer, herunder offentlige veje, ikke kan nedklassificeres. Bekendtgørelsen er herefter udarbejdet på den måde, at den positivt angiver, hvilke typer af vandløb, der kan nedklassificeres. Heraf følger, at de typer af vandløb, der ikke er nævnt, ikke kan nedklassificeres. Lovforslaget og bekendtgørelsen regulerer ikke spørgsmålet om en evt. forkert udpegning efter naturbeskyttelseslovens § 3.*

*Det er Miljøministeriets vurdering, at lovforslaget og bekendtgørelsen ikke har indflydelse på kommunernes råderum i relation til opfyldelse af miljømålene i de kommende vandplaner.*

*Kommentaren har ikke givet anledning til at ændre lovforslaget eller bekendtgørelsen.*

#### Tønder Kommune

Kommunen nævner indledningsvis, at i Tønder Kommune tager nedklassifikation af vandløb udgangspunkt i en udligning af forskelle mellem de tidligere kommuners grundlag for optagelse af vandløb som offentlige. Forskellene mellem de tidligere kommuner er betydelige.

Det nævnes, at ifølge lovbemærkningerne vil der ved udarbejdelse af bekendtgørelsen blive taget udgangspunkt i, at vandløb omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3 ikke kan nedklassificeres. Kommunen anser ikke dette for et egnet kriterium. I Tønder Kommune er der mange private § 3-vandløb, hvilket ikke hidtil har givet problemer.

Med de 3 foreslåede kriterier i bekendtgørelsen bliver der – ved en snæver fortolkning – lagt uacceptabelt stive rammer for Tønder Kommunes vurdering af, om et vandløb bør optages som offentligt eller nedklassificeres til privat. Med formuleringen i lovforslaget, hvor der alene lægges rammer for nedklassifikation, vil forslaget medvirke til at fastholde de nævnte forskelle mellem de tidligere kommuner.

Kommunen foreslår, at grundlaget om naturbeskyttelseslovens § 3 erstattes med et kriterium om, at vandløb, der er målsat i henhold til vandplanerne, ikke må nedklassificeres – eller omvendt skal optages som offentlige. Endvidere skal de kriterier, der er fastsat i bekendtgørelsens § 2, udgå og erstattes af en generel formulering om, at klassifikation af vandløb skal bygge på en vurdering af den samlede offentlige interesse i vandløbet, og at den ikke alene må være økonomisk begrundet.

#### *Miljøministeriets bemærkninger*

*For så vidt angår § 3-vandløb henvises til bemærkningerne ovenfor til kommentarerne fra KL. Det findes ikke på nuværende tidspunkt hensigtsmæssigt at fastsætte regler om vandløb, der er målsat i vandplanerne, idet planerne og målsætningerne kun ligger som forslag og ikke er endeligt vedtaget.*

*Kommentaren har ikke givet anledning til at ændre lovforslaget eller bekendtgørelsen.*

#### Gribskov Kommune

Kommunen har som sådan ingen kommentarer til forslaget om ændring af grundlaget for nedklassifikation af vandløb. Men kommunen foreslår, at man benytter anledningen til at præcisere, hvornår der er tale om vedligeholdelse ctr. regulering af offentlige vandløb.

#### *Miljøministeriets bemærkninger*

*En ændring som foreslået vil på grund af identitetsprincippet ikke kunne fremsættes som ændringsforslag til det allerede fremsatte lovforslag. Forslaget kan derfor ikke imødekommes.*

#### Dansk Skovforening

Foreningen kan tilslutte sig forslagets intentioner og kan som sådan tilslutte sig de foreliggende udkast. Foreningen savner dog en tidsfrist for orientering af ejerne forud for datoen for nedklassifikation. Det er rimeligt, at bredejerne i god tid forinden får meddelelse herom. Foreningen henviser til den nylige ændring af privatvejsloven, der fastsætter en frist på 4 år i forbindelse med nedklassifikation af offentlig vej til privat fællesvej.

#### *Miljøministeriets bemærkninger*

*Forvaltningslovens regler kræver, at kommunerne ikke kan beslutte at nedklassificere et vandløb, før de berørte parter, især bredejere, har været hørt i sagen.*

*Der er efter Miljøministeriets opfattelse stor forskel på de økonomiske konsekvenser for borgerne ved at overtage vedligeholdelsen af et vandløb og vedligeholdelsen af en vej. Ministeriet finder ikke, at der er behov for en lang ikrafttrædelsesfrist for så vidt angår nedklassifikation af vandløb.*

#### Landbrug & Fødevarer

Generelt er organisationen positiv over for intentionen bag den foreslåede ændring af vandløbsloven. Det er i udgangspunktet hensigtsmæssigt, at der fastsættes retningslinjer for, hvornår et offentligt vandløb kan nedklassificeres, og den foreslåede ændring sigter på at lukke et hul i lovgivningen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, at der vil blive taget udgangspunkt i, at vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3, ikke kan nedklassificeres. Det foreslås, at dette eksplicit indskrives i bekendtgørelsen. Desuden foreslår organisationen – med henvisningen til bemærkningerne til lovforslagets § 1, at det anføres i bekendtgørelsen, at de 3 kategorier af vandløb kun kan nedklassificeres, hvis de kun har interesse for en snæver kreds.

Organisationen finder, at det i en række tilfælde kan være hensigtsmæssigt - og i bredejernes interesse – at et vandløb nedklassificeres på bredejernes foranledning. Det bør derfor fremgå af bekendtgørelsen, at dette kan ske, såfremt der er enighed herom blandt alle berørte bredejere, forudsat at de øvrige kriterier for nedklassifikation er opfyldt.

Endelig understreger organisationen, at nedklassifikation af et vandløb fra offentligt til privat påfører de berørte bredejere en række omkostninger, dels til vedligeholdelsesarbejdet, dels til et potentielt erstatningsansvar. For at opveje disse udgifter bør private vandløb følges af en øget frihedsgrad og ikke være underlagt de samme restriktioner for så vidt angår rørlægning, grødeskæring og krav om randzoner som offentlige vandløb.

#### *Miljøministeriets bemærkninger*

*Som nævnt ovenfor under bemærkningerne til KL's kommentarer er bekendtgørelsen udarbejdet på den måde, at den positivt angiver, hvilke typer af vandløb, der kan nedklassificeres. Heraf følger, at de typer af vandløb, der ikke er nævnt, ikke kan nedklassificeres. Miljøministeriet er dog indstillet på at ændre bekendtgørelsen, så det direkte fremgår, at § 3-vandløb ikke kan nedklassificeres. De kategorier, der er anført i bekendtgørelsen, har kun interesse for en snæver kreds. Ministeriet finder derfor ikke behov for positivt at angive dette som et krav i bekendtgørelsen.*

*Bredejere kan altid henvende sig til vandløbsmyndigheden og anmode om nedklassifikation af vandløb. Det er herefter op til vandløbsmyndigheden at tage stilling til spørgsmålet, herunder om kriterierne for nedklassifikation er opfyldt. Miljøministeriet finder ikke, at der er grund til at fastsætte regler herom.*

*Kommentaren har ikke givet anledning til at ændre lovforslaget, mens bekendtgørelsen justeres i forhold til § 3-vandløb.*

#### AgroProK/S

Firmaet finder, at intentionerne i forslagene er gode og rigtige. Hvis et vandløb har offentlige og samfundsmæssige interesser, skal det vedligeholdes som offentligt og af vandløbsmyndigheden med udgangspunkt i sikring af vandføringsevnen. Firmaet finder desuden, at det for mange vandløb, på trods af offentlig interesse, kunne være en fordel at nedklassificere, idet mange kommuner ikke i tilstrækkelig grad i deres vedligeholdelsespraksis tilgodeser vandføringsevnen. Det foreslås derfor, for i højere grad at tilgodese afvandingsinteresser, at der bliver mulighed for at nedklassificere vandløb til private, hvis lodsejere eller lodsejergupper er enige heri.

#### *Miljøministeriets bemærkninger*

*Miljøministeriet finder, at forslaget ikke harmonerer med vandløbslovens formålsbestemmelse, der kræver hensyntagen til både afvandingsinteresser og natur- og miljømæssige interesser. Forslaget er derfor ikke imødekommet. Det bemærkes som nævnt ovenfor, at bredejere altid kan henvende sig til vandløbsmyndigheden og anmode om nedklassifikation af vandløb. Det er herefter op til vandløbsmyndigheden at tage stilling til spørgsmålet, herunder om kriterierne for nedklassifikation er opfyldt. Miljøministeriet finder ikke, at der er grund til at fastsætte regler herom.*

### Vaun Egede Jensen

Vaun Egede Jensen finder, at forslaget fraviger princippet om, at de, der har nytte af vandløbene, også skal bære omkostningerne til vedligeholdelse af vandløbene. Der har længe i kommunerne været sat spørgsmålstegn ved, om den nuværende klassifikation var i overensstemmelse med lighedsprincippet, hvorfor en del kommuner har udarbejdet en omklassificeringsplan. Han forventer desuden, at en gennemførelse af forslagene vil besværliggøre kommunernes arbejde med at gennemføre vandløbsindsatser som krævet i de statslige vandplaner. Og han opfordrer til, at forslaget ændres, så der allerede i den første vandplanperiode bliver stillet krav om, at der bliver gennemført en omklassifikation af danske vandløb, så klassifikationen i offentlige og private vandløb kommer til at afspejle den udvikling, der er sket i det danske samfund siden den første vandløbslov i midten af 1800-tallet.

### *Miljøministeriets bemærkninger*

*En ændring som foreslået vil på grund af identitetsprincippet ikke kunne fremsættes som ændringsforslag til det allerede fremsatte lovforslag. Forslaget kan derfor ikke imødekommes.*

### Keld Kahr Mathiesen

Keld Kahr Mathiesen nævner, at mangelfuld vedligeholdelse af vandløb ikke blot kan medføre skade på afgrøder. I områder, der er udstykket som sommerhusområder fra tidligere landbrug, kan mangelfuld vedligeholdelse også medføre bygningsskader. Han finder – med udgangspunkt i en konkret sag fra Frederikssund Kommune - at vandløbsloven trænger til en gennemgribende revision, som tager højde for, at Danmark ikke længere er et landbrugsland, men et globalt samfund, hvor interesserne omkring vandløbene ikke kun kan gøres op i skader på afgrøder, men også må vurderes i forhold til de landbrugsjorder, der er udstykket til andet formål.

### *Miljøministeriets bemærkninger*

*En ændring som foreslået vil på grund af identitetsprincippet ikke kunne fremsættes som ændringsforslag til det allerede fremsatte lovforslag. Forslaget kan derfor ikke imødekommes.*